

YHTEISTEN TUTKINNON OSIEN LÄHTÖTASOTESTIT

SISÄLLYS

1 LÄHTÖTASOTESTIT	3
1.1 Ohje lähtötasotestaustilanteeseen	4
1.2 Ohjaus lähtötasotestin perusteella	5
1.3 Osaamisen osoittaminen	6
2 LÄHTÖTASOTESTIEN SISÄLTÖ JA PISTEYTYYS OPPIAINEITTAIN	8
2.1 Englannin kielen lähtötasotesti	8
2.2 Matematiikan lähtötasotesti	9
2.3 Ruotsin kielen lähtötasotesti	9
2.4 Suomi toisena kielenä -lähtötasotesti.....	10
2.5 Äidinkielen lähtötasotesti	10
LIITTEET	11
Liite 1. Opettajan ohjeistus	11
Liite 2. Ohje testin tekemiseen.....	11

1 LÄHTÖTASOTESTIT

Tämä paketti sisältää yhteisten tutkinnon osien lähtötasotestit, jotka on kehitetty osana Opetushallituksen Oikeus osata ohjelman Polkuja-hanketta. Testien tavoitteena on selvittää, onko opiskelijalla **riittävä perustaito yhteisten** tutkinnon osien (YTO) aloittamiseen. Testejä suunniteltaessa on hyödynnetty perusopetuksen uusia arvioinnin kriteereitä, joiden perusteella on määritelty tutkintotavoitteiseen opiskeluun tarvittava osaamistaso. Opiskelijalla on riittävä perustaito, mikäli hänen osaamisensa on **perusopetuksen päättöarvioinnin kriteereillä mitattuna arvosanan 6 tasoa**. (Mukautettu arvosana 6 ei ole riittävä taso.)

Lähtötasotestit on suunniteltu viiteen YTO-aineeseen: englanti, matematiikka, ruotsi, suomi toisena kielenä ja äidinkieli, suomi. Jokaisesta testistä on **kaksi erillistä versiota**. Toinen (testi A) on opinto-ohjaajien hallussa ja sillä käytetään testattaessa niitä jatkuvan haun kautta hakeutuvia opiskelijoita, joilla ei ole peruskoulun päättötodistusta tai joiden osaamisesta on herännyt huoli esimerkiksi HOKS-keskustelun yhteydessä. Toinen (testi B) on yhteisten tutkinnon osien opettajien hallussa ja tarkoitettu kaikkien yhteishaun kautta hakeutuvien testaamiseen. Tämä testi pidetään YTO-opintojen alussa.

Testitulosten perusteella on mahdollista tarjota opiskelijoille yksilöllisempi etenemispolku. Tukitoimet on kuvattu seuraavalla sivulla olevan taulukon viimeisessä sarakkeessa. Tukitoimista kerrotaan tarkemmin vielä luvussa 1.2.

Taulukko: Testauskäytänteet.

KETKÄ TESTATAAN?	KUKA TESTAA?	MITÄ JA MIKSI TESTATAAN?	MILLOIN TESTATAAN?	MAHDOLLISET JATKOTOIMENPITEET
Jatkuvan haun kautta hakeutuvat	Opinto-ohjaaja	Lähtötasotestaus hakuvaiheessa tarpeen mukaan. Tavoitteena on varmistaa vähintään perusopetuksen päättöarvioinnin kriteereissä mainitun arvosanan 6 mukainen osaaminen.	Mikäli <ul style="list-style-type: none"> opiskelijalla ei ole peruskoulun päättödistusta tai muuta riittävän taitotason osoittavaa todistusta opiskelijan perusosaamisen tasosta on herännyt huoli. 	Opiskelija voidaan ohjata oikean tuen piiriin esimerkiksi OPVA-opintoihin ennen YTO-opintoja. Joissain tapauksissa opiskelija voidaan ohjata myös aikuisten perusopetukseen, mikäli hänen tarvitsee suorittaa puuttuva perusopetuksen oppimäärä.
Yhteishaun kautta hakeutuvat	Yhteisten aineiden opettaja	Lähtötasotestaus yhteisten aineiden opintojen alussa koko ryhmälle. Lähtötasotestit tehdään seuraavista oppiaineista: <ul style="list-style-type: none"> matematiikka äidinkieli suomi toisena kielenä englannin kieli ruotsin kieli Opettaja saa tarpeellista tietoa opiskelijoiden lähtötasosta ja voi suunnitella omaa opetustaan saatujen tulosten perusteella.	Jokaiselle aloittavalle ryhmälle aina yhteisten tutkinnon osien opintojen alussa.	Opiskelijalle voidaan tarjota yksilöllistä ja kohdennettua tukea niissä yhteisten tutkinnon osien osa-alueissa, joissa hänellä on vielä puutteita. Aineenopettaja voi antaa opiskelijalle kohdennettumpaa tukea opitunneilla ja/tai pajassa.

1.1 Ohje lähtötasotestaustilanteeseen

Jatkuvan haun kautta hakeutuneiden lähtötasotestaus voidaan suorittaa esimerkiksi orientaatioviikkojen aikana. Testiin ei kuitenkaan ohjata kaikkia alle arvosanan 6 saaneita, vaan opiskelijat suorittavat lähtötasotestin ainoastaan siinä tilanteessa, jos heidän osaamisestaan on herännyt huoli. Huoli voi herätä esimerkiksi HOKS-keskustelun aikana. Yhteishaun kautta hakeutuneet testataan YTO-opintojen alussa. Testi teetetään kaikille aloittaville ryhmille.

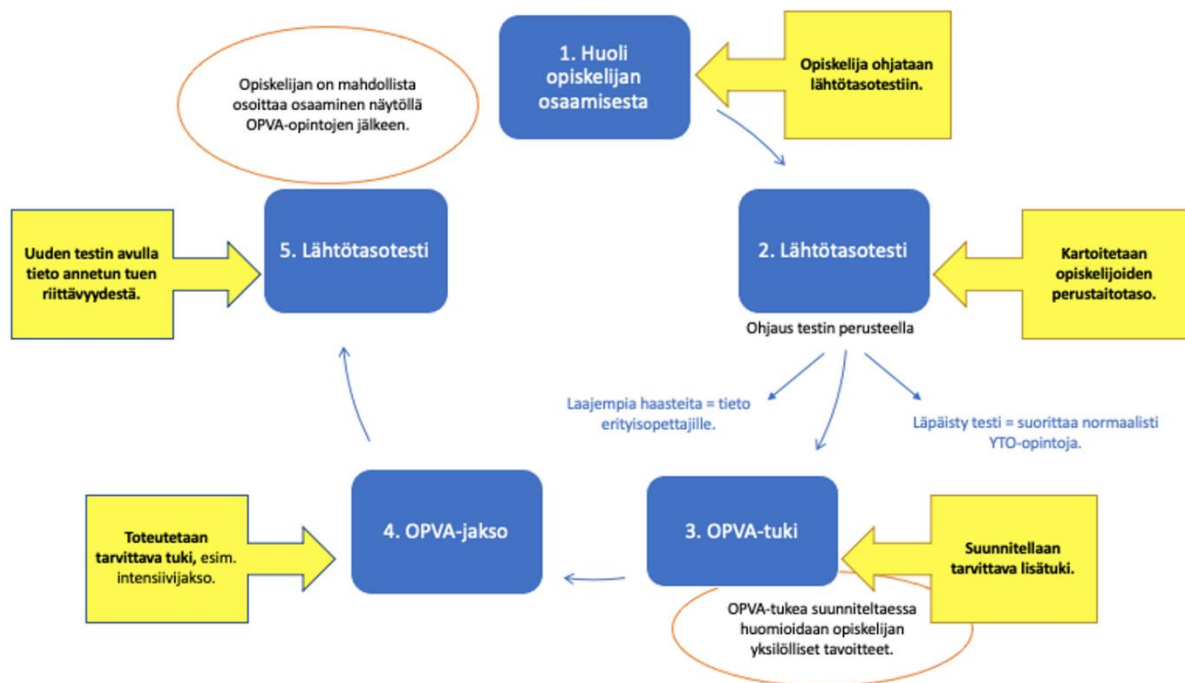
Opiskelijalla on 45 minuuttia aikaa yhden testin tekemiseen. Testaustilanteesta voi poistua aikaisintaan 20 minuutin kuluttua testin aloittamisesta. Opettaja ohjeistaa, miten testissä toimitaan (ks. liite 1). Opettaja

voi myös näyttää opiskelijoille ohjeen testin tekemiseen (ks. liite 2). Opiskelijan ohje on mahdollista tulostaa ja jakaa opiskelijoille paperiversiona ja/tai teipata esimerkiksi testaustilan oveen.

Testitulannetta valvova **opettaja huolehtii siitä, ettei opiskelijoilla ole kännykkää tai muita älylaitteita käytössään**. Valvovan opettajan on huolehdittava myös siitä, että jokainen opiskelija palauttaa lähtötasotestin ennen kuin poistuu testaustilanteesta. **Opiskelija ei saa ottaa valokuvaa lähtötasotestistä**.

1.2 Ohjaus lähtötasotestin perusteella

Mikäli jatkuvan haun kautta hakeutuvan opiskelijan osaamisessa havaitaan lähtötasotestin perusteella puutteita, voidaan hänet ohjata esimerkiksi **OPVA-pajaan**. Pajassa opiskelija harjoittelee tarvittavia taitoja tekemällä preppaustason tehtäviä ja saa tukea pajan opettajalta tai ohjaajalta. Ohjausta on mahdollista saada esimerkiksi 2–4 viikon pajajaksona. OPVA-opinnot voivat sijoittua opiskelijan ammatillisten opintojen väliin tai kulkea niiden rinnalla.

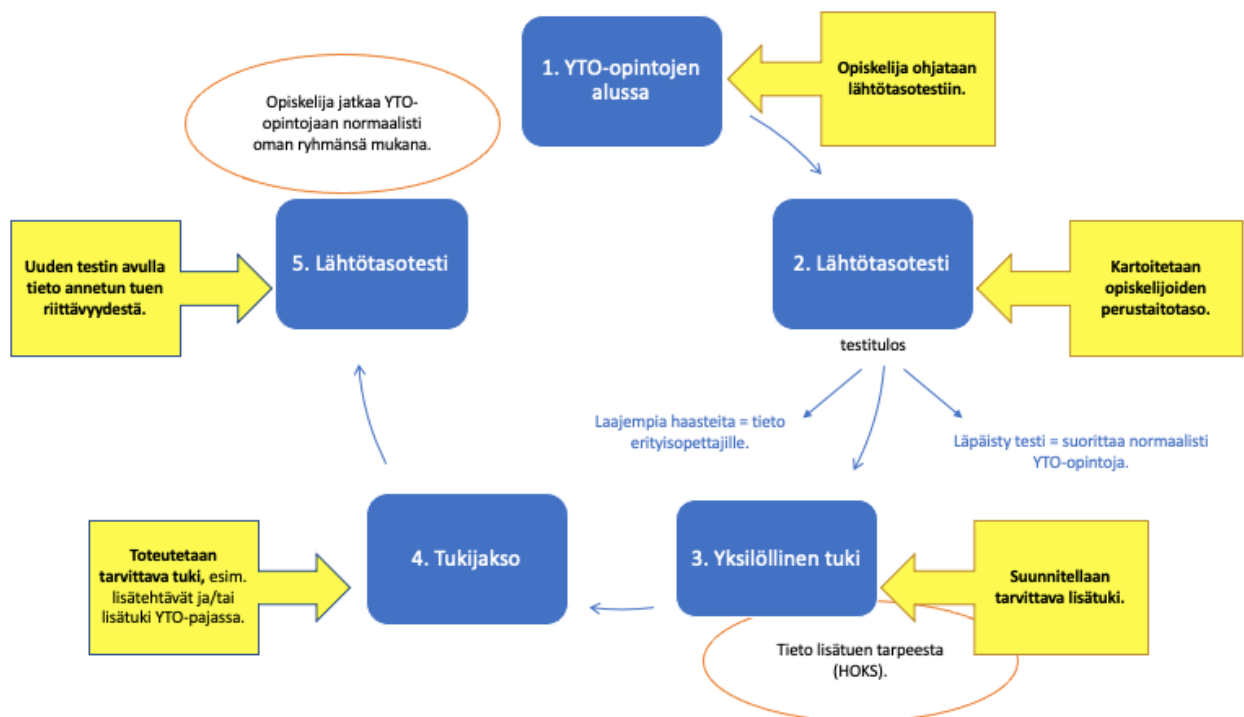
Kuva 1. Ohjaus lähtötasotestin perusteella (jatkuva haku)

Lähtötasotesti teetetään uudelleen tukijakson päätteeksi ennen yhteisten tutkinnon osien aloittamista. Näin saadaan tarpeellista tietoa annetun tuen riittävydestä. **OPVA-opintojen tavoitetaso on, että**

opiskelija läpäisee lähtötasotestin. Lähtötasotestin läpäisseet opiskelijat siirtyvät suorittamaan normaalisti yhteisten tutkinnon osien opintoja.

Mikäli yhteishaun kautta hakeutuneen opiskelijan osaamisessa havaitaan lähtötasotestin perusteella puutteita, niin hän opiskelee oppitunneilla oman ryhmänsä mukana, mutta hänelle suunnitellaan yksilölliset perustaitotasoa parantavat tehtävät. Opiskelija voidaan ohjata tarvittaessa myös **YTO-pajaan**. Tieto lisätuen tarpeesta kirjataan opiskelijan henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan (HOKS).

Lähtötasotesti teetetään uudelleen, **kun opiskelija ja/tai opettaja on havainnut taitojen parantuneen riittävästi.** Mikäli opiskelija läpäisee testin, niin hän jatkaa perustutkintoon sisältyviä YTO-opintoja normaalisti. Mikäli opiskelija ei läpäise testiä, niin hänen tukeensa jatketaan ja hän harjoittelee niin pitkään, kunnes testin läpäisemiseksi tarvittava taitotaso on saavutettu.

Kuva 2. Ohjaus lähtötasotestin perusteella (yhteishaku)

1.3 Osaamisen osoittaminen

OPVA-opinnot eivät kerrytä osaamispisteitä, mutta opiskelijan on mahdollista osoittaa osaamisensa näytöllä OPVA-jakson päätteeksi. Näyttö osoitetaan sen **YTO-aineen osa-alueen osasta**, jossa opiskelijan

perustaitotasoa on harjaannutettu, esim. matematiikan peruslaskutoimitukset. Näytön opiskelija suorittaa **valvotusti** erikseen sovittuna ajankohtana.

Mikäli opiskelijan näyttö hyväksytään, kirjaa YTO-opettaja osaamisen osoittamisen S-merkinnällä opiskelijan opintorekisteriin. Lisäksi opettaja kirjaa arvioinnin lisätietoihin maininnan, millä tasolla osaaminen on osoitettu, esim. *Opiskelija on saavuttanut osaamisen tasolla H3*. **Osaamisen osoittamisen jälkeen opiskelija jatkaa opintojaan oman ryhmän mukana.**

2 LÄHTÖTASOTESTIEN SISÄLTÖ JA PISTEYTYS OPPIAINEITTAIN

Yhteisten tutkinnon osien lähtötasotestit on tehty seuraaviin opintoihin:

- englannin kieli
- matematiikka
- ruotsin kieli
- suomi toisena kielenä
- äidinkieli

Jokaisen lähtötasotestin sisältö on laadittu perusopetuksen päättöarvioinnin kriteereihin pohjaten ja testejä suunniteltaessa on huomioitu ne asiat, jotka **opiskelijan on osattava ennen yhteisten tutkinnon osien opintojen aloittamista**. Kaikki testit on laadittu siten, että ne läpäisseellä opiskelijalla on vähintään perusopetuksen päättöarvioinnissa määritelty tason 6 mukainen osaaminen.

2.1 Englannin kielen lähtötasotesti

Englannin kielen lähtötasotesti sisältää reagointiin, sanaston hallintaan ja rakenteisiin liittyvät tehtävät.

1. Reagointitehtävässä testataan opiskelijan kykyä reagoida englanninkieliseen lausahdukseen kohteliaasti ja oikein.
2. Sanastotehtävä mittaa perussanaston tunnistamista "poista sana, joka ei kuulu joukkoon"-tehtävyyppinä. Vastausvaihtoehtoja on neljä.
3. Rakennetehtävässä vaihtoehtoja on kolme ja niiden määrä vastaa peruskoulun vaikeustasoa. Rakennetehtävässä testataan aikamuotojen, erilaisten tavallisimpien prepositiorakenteiden, sanajärjestyksen sekä kysymyslauseen muodostamisen osaamista.

Testin **kokonaispistemäärä on 55 pistettä**. Pisteytys jakaantuu seuraavasti:

- reagointi 10 pistettä
- sanasto 20 pistettä
- rakenne 25 pistettä

Opiskelijalla on riittävä englannin kielen perustaitotaso, mikäli hän saa testistä 37 pistettä tai yli.

2.2 Matematiikan lähtötasotesti

Matematiikan lähtötasotesti sisältää tehtäviä, joissa mitataan, kuinka hyvin opiskelija hallitsee peruslaskutaidot (yksikkömuunnokset, laskujärjestys, päättely), prosenttilaskennan perusteet ja geometrian perusteet (pinta-ala, piiri ja tilavuus yksinkertaisista kuvioista). Lisäksi testataan opiskelijan kykyä ymmärtää yhtälöitä ja matemaattisia kaavamerkintöjä.

Testin **kokonaispistemäärä on 20 pistettä**. Pisteytys jakaantuu seuraavasti:

- peruslaskutaidot 10 pistettä
- prosenttilaskenta 4 pistettä
- geometria 4 pistettä
- yhtälöt 2 pistettä

Opiskelijalla on riittävä matematiikan perustaitotaso, mikäli hän saa testistä 14 pistettä tai yli.

2.3 Ruotsin kielen lähtötasotesti

Ruotsin kielen lähtötasotesti sisältää sanaston hallintaan, rakenteisiin ja reagointiin liittyvät tehtävät.

1. Sanastotehtävä mittaa perussanaston tunnistamista suomenkielisen vihjesanan perusteella. Vastausvaihtoehtoja on kolme.
2. Rakennetehtävässä vaihtoehtoja on kolme ja niiden määrä vastaa peruskoulun vaikeustasoa. Rakennetehtävässä testataan verbin presensin, imperfektin ja futuurin aikamuotoja, joitakin pronomineja, kysymyssanoja, substantiivin monikkoa, suvun mukaan taipuvaa adjektiivia sekä päälauseen sanajärjestystä.
3. Reagointitehtävässä opiskelija tunnistaa ruotsinkielisen fraasin ja yhdistää sen vastaavaan suomenkieliseen.

Testin **kokonaispistemäärä on 45 pistettä**. Pisteytys jakaantuu seuraavasti:

- sanasto 15 pistettä
- rakenne 20 pistettä
- reagointi 10 pistettä

Opiskelijalla on riittävä ruotsin kielen perustaitotaso, mikäli hän saa testistä 30 pistettä tai yli.

2.4 Suomi toisena kielenä -lähtötasotesti

Suomi toisena kielenä -lähtötasotesti sisältää tekstin tuottamiseen, sanaston hallintaan, reagointiin ja lauseetajuun sekä tekstin ymmärtämiseen liittyvät tehtävät. Tehtävien avulla mitataan, kuinka hyvin opiskelija osaa tuottaa tekstiä ja ilmaista omia mielipiteitään, tunnistaa perussanoja ja reagoida puhekielisiin kysymyslauseisiin. Lisäksi tehtävissä testataan, miten hyvin opiskelija osaa tunnistaa oikein kirjoitetut lauseet, muuttaa kuvan sanoiksi ja löytää luetun tekstin ydinasiat.

Testin **kokonaispistemäärä on 31 pistettä**. Pisteytys jakaantuu seuraavasti:

- tekstin tuottaminen (esittele itsesi ja kerro kuvasta) 14 pistettä
- sanasto 4 pistettä
- reagointi ja lauseet 7 pistettä
- tekstin ymmärtäminen 6 pistettä

Opiskelijan osaaminen on riittävällä tasolla, mikäli hän saa testistä 20 pistettä tai yli.

2.5 Äidinkielen lähtötasotesti

Äidinkielen lähtötasotesti sisältää tekstin tuottamiseen, oikeakielisyyteen, tekstilajituntemukseen, kuvanlukutaitoon ja luetun ymmärtämiseen liittyvät osiot. Testin sisältämien tehtävien avulla mitataan, kuinka hyvin opiskelijan osaa tuottaa tekstiä ja kertoa omista vahvuuksistaan ja kehittämiskohteistaan, huomioida oikeakielisyyteen liittyvät tekijät ja tunnistaa tavanomaiset lauseenjäsenet. Lisäksi testissä testataan, miten hyvin opiskelija osaa tunnistaa tavanomaiset tekstilajit, kertoa kuvasta ja löytää luetun tekstin ydinasiat.

Testin **kokonaispistemäärä on 34 pistettä**. Pisteytys jakaantuu seuraavasti:

- tekstin tuottaminen (esittely ja kuvanluku) 14 pistettä
- oikeakielisuus 5 pistettä
- lähdekritiikki 6 pistettä
- tekstilajit 3
- tekstin ymmärtäminen 6 pistettä

Opiskelijan osaaminen on riittävällä tasolla, mikäli hän saa testistä 22 pistettä tai yli.

LIITTEET

Liite 1. Opettajan ohjeistus

Opettajan ohjeistus

- Ohjaa opiskelijat omille paikoilleen.
- Pyydä opiskelijoita laittamaan puhelimensa äänettömälle.
- **Pyydä opiskelijoita siirtämään puhelin ja muut älylaitteet pois pöydältä.**
- Varmista, että opiskelijoilla on tarvittavat työvälineet (kynä, kumi ja matematiikan testissä tarvittava laskin).
- Näytä opiskelijoille ohje testin tekemiseen ja käy vaiheet läpi huolellisesti.
- Jokainen **opiskelija tekee testin itsenäisesti**. Testin on tarkoitus mitata myös opiskelijan kykyä seurata ohjeita ja toimia ohjeiden mukaisesti.

- Ilmoita opiskelijoille selkeästi, miten kauan testiä voi tehdä.
- Opiskelijalla on **yhteensä 45 minuuttia aikaa yhden testin tekemiseen**.
- Opiskelija voi poistua testistä aikaisintaan 20 minuutin kuluttua testin aloittamisesta.

- Kirjoita taululle seuraavat kellonajat:
 - Testistä saa poistua aikaisintaan + kellonaika
 - Testi loppuu + kellonaika

HUOM! Testit pitää palauttaa opettajalle. Opiskelija ei saa ottaa testistä valokuvaa.

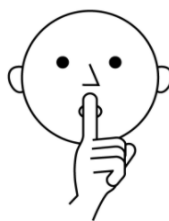
Liite 2. Ohje testin tekemiseen

Ohje testin tekemiseen

1. Laita puhelin ja muut älylaitteet pois pöydältä.
2. Tarvitset kynän ja kumin.
3. Jos teet **matematiikan** testin, niin tarvitset myös tavallisen laskimen.
4. Sinulla on 45 minuuttia aikaa tehdä testi.
5. Lue tehtävien ohjeet tarkasti.
6. Et saa puhua testin aikana.
7. Viittaa, jos sinulla on kysyttävää tai jokin ongelma.
8. Palauta valmis testi opettajalle.
9. Poistu luokasta, kun olet valmis.

Kännykkä pois!

Ei saa puhua!

Viittaa jos on asiaa